

6. Порядок оскарження результатів надання адміністративних послуг, отриманих через ЦНАП, а також рішень, дій та бездіяльності працівників ЦНАП [Електронний ресурс] : розпорядження голови Петриківської райдержадміністрації від 23 верес. 2013 № 350-р-13 // Петриківська райдержадміністрація : [офіц. сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу : http://www.petrikiv-rn.dp.gov.ua/OBLADM/petrikivka_rda.nsf/docs/54A43DB7732BDD2FC2257B130041CA0C?OpenDocument..

7. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. N 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1966. – № 47. – Ст. 256.

8. Регламент центру надання адміністративних послуг при Запорізькій районній державній адміністрації [Електронний ресурс] // Запорізька районна державна адміністрація Запорізької області : [офіц. сайт]. – Електрон. дані. – Запоріжжя, [б. р.]. – Режим доступу: <http://zrda.gov.ua/assets/files/Reglament%281%29.pdf>.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Власенко Денис Олександрович - кандидат юридичних наук, суддя адміністративного суду в Дніпропетровській області.

УДК 351.811.12

ПОВНОВАЖЕННЯ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

В'ячеслав ГАРКУША (Дніпропетровськ)

Розглянуто повноваження патрульної поліції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення в сфері безпеки дорожнього руху. Встановлено переваги та недоліки спрощеного провадження в справах про адміністративні правопорушення, надано пропозиції щодо вдосконалення законодавства в цій сфері.

Ключові слова: *патрульна поліція, повноваження патрульної поліції, провадження в справах про адміністративні правопорушення.*

Рассмотрены возможности патрульной полиции по рассмотрению дел об административных правонарушениях в сфере безопасности дорожного движения. Установлено преимущества и недостатки упрощенного производства по делам об административных правонарушениях, предложены пути усовершенствования законодательства в этой сфере.

Ключевые слова: *патрульная полиция, полномочия патрульной полиции, производства по делам об административных правонарушениях.*

It has been established that the new patrol police has incorporated not only the task of preventing criminal, administrative offenses, cases of domestic violence and identification of the causes and conditions contributing to their perpetration, but also ensuring road safety, monitoring of observance of the laws and other normative legal acts on road safety. Patrol police authority is considered in the cases of administrative violations in the field of road safety. The category of cases on administrative offense proceedings in reference of which simplified proceedings and their peculiarity have been defined. Namely if while drafting of the resolution on administrative violation individual violation and administrative penalties, that are being imposed, are disputed, the authorized officer is obliged to make a protocol on administrative offense. This rule does not apply to offenses in the area of road safety where once a decision is issued in the case of administrative offense, regardless of consent to the offense and charges imposed on a person who is attracted to administrative responsibility.

It is concluded that simplification of the proceedings of administrative offense has certain advantages as significantly simplifies and saves time of a person who is liable in the case of consent of the offense and the imposed penalties. On the other hand its use requires legislative revision of some regulations of the CAO, as a protocol in administrative offense under Article 251 of the CAO is a proof in the cases of administrative offenses, and sometimes there are situations where it is the sole source of evidence in cases of administrative offenses. There are proposals to improve legislation in this area, namely to make appropriate amendments to Article 258 of the Code of Ukraine about administrative offenses in terms of the necessity of drawing up a protocol about administrative offense if a person, called to account on offense, disagree with fine which is imposed.

Keywords: *patrol police, patrol police powers, the cases of administrative offenses.*

Постановка проблеми. Однією зі сфер функціонування нашої держави є діяльність правоохоронних органів, які знаходяться на стадії реформування. Реформа зумовлена нагальною необхідністю забезпечення безпеки громадян. Одним з перших кроків на шляху реформування МВС України стало створення Національної поліції – нового центрального органу виконавчої влади, який з 7 листопада 2015 року замінив міліцію на всій території України. Статус даного органу визначений в Законі України від 02.07.2015 «Про Національну поліцію» [1]. Відповідно до статті 13 цього Закону патрульна поліція входить до складу Національної поліції – нового центрального органу виконавчої влади, який з 7 листопада 2015

року замінив міліцію на всій території України. «Поліцейська реформа», яка має напрямок на кардинальну зміну як якості роботи правоохоронних органів, так і на зміну законодавства в даній галузі, що у майбутньому повинно відобразитися на відношенні громадян до працівників правоохоронних органів (а саме поліції), і на відношенні самих поліцейських до своєї роботи.

У зв'язку з тим, що нова патрульна поліція увібрала в себе завдання не тільки з запобігання кримінальним, адміністративним правопорушенням, попередження, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, випадків насильства у сім'ї, виявлення причин і умов, що сприяють їх учиненню, а й з забезпечення безпеки дорожнього руху, організації контролю за додержанням законів, інших нормативно-правових актів з питань безпеки дорожнього руху [2]. Отже, значна частина діяльності патрульної поліції за своєю суттю є адміністративно-юрисдикційною. Вона здійснюється в сфері охорони публічного порядку та безпеки, а також забезпечення безпеки дорожнього руху, що викликає додаткову необхідність дослідження повноважень патрульної поліції в цій сфері, зокрема щодо особливостей провадження у справах про адміністративні правопорушення в сфері безпеки дорожнього руху.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням провадження в справах про приділялось багато уваги, зокрема такі вчені як В.Б. Авер'янов, О.М. Бандурка, Ю.П. Битяк, В.М. Бевзенко, А.В. Гаркуша С. М. Гусаров, І.П. Голосніченко, Т.О. Гуржій, С. М. Гусаров, В.В. Доненко, В.В. Донський, В. В. Єгупенко, Т.О. Коломоєць, С.А. Комісаров, В.М. Лозовий, М. В. Лошицький, О.Л. Міленін, Т.П. Мінка, В. А. Мисливий, Р.В. Миронюк, Р.С. Мельник, Р.І. Михайлов, О.В. Негодченко, А. М. Подоляка, В. Й. Развадовський, О. Ю. Салманова, О.В.Собакарь та ін. Проте, враховуючи створення нового органу МВС – Національної поліції та її структурного підрозділу – патрульної поліції, дане питання потребує додаткового вивчення.

Мета статті є розгляд законодавчого забезпечення діяльності патрульної поліції, зокрема тих нормативно-правових актів, що визначають повноваження даного структурного підрозділу Національної поліції в сфері провадження в справах про адміністративні правопорушення в сфері безпеки дорожнього руху, визначення прогалин законодавства та розроблення пропозиції щодо його вдосконалення.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення наступних задач:

□ Проаналізувати законодавство, що регламентує діяльність патрульної поліції щодо здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення в сфері безпеки дорожнього руху та практику його застосування.

□ Визначити недоліки правових норм, що визначають повноваження патрульної поліції щодо здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення в сфері безпеки дорожнього руху та надати пропозиції щодо їх вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Законом України від 14.07.2015 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху» [3] внесено ряд змін до КУпАП. До найбільш суттєвих з них слід віднести визначення компетенції Національної поліції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення в ст. 222 КУпАП [4]. Також внесено зміни до ст. 258 КУпАП, відповідно до якої протокол не складається у разі вчинення адміністративних правопорушень, розгляд яких віднесено до компетенції Національної поліції, та адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, у тому числі зафіксованих в автоматичному режимі. Якщо під час складення постанови у справі про адміністративне правопорушення особа оспорить допущене порушення і адміністративне стягнення, що на неї накладається, то уповноважена посадова особа зобов'язана скласти протокол про адміністративне правопорушення. Це правило не стосується правопорушень в сфері безпеки дорожнього руху, де відразу виноситься постанова в справі про адміністративне правопорушення, незалежно від згоди з правопорушенням та стягненням особи, яка

притягається до відповідальності.

В цілому вважаємо, що такий порядок провадження є прийнятним, оскільки значно спрощує процедуру та економить час особи, яка притягується до відповідальності в разі згоди її з правопорушенням та накладеним стягненням. В той же час, протокол в справі про адміністративне правопорушення відповідно до статті 251 КУпАП є доказом в справі про адміністративне правопорушення і іноді виникають такі ситуації, коли він є єдиним джерелом доказу в справі про адміністративне правопорушення. Отже, в такому випадку справа взагалі буде без доказів, що є неприпустимим.

Спрощене провадження в справі про адміністративне правопорушення породжує ще одну проблему – застосування доставлення, а також таких заходів забезпечення провадження в справі про адміністративне правопорушення як адміністративне затримання, особистий огляд і огляд речей та вилучення речей та документів. Це пояснюється тим, що єдиною підставою доставлення та однією з підстав адміністративного затримання є складення протоколу про адміністративне правопорушення, якщо протокол не можливо скласти на місці вчинення правопорушення, а складення протоколу є обов'язковим. Крім того, про проведення особистого огляду, огляду речей, вилучення речей та документів складається протокол або про це зазначається в протоколі про адміністративне правопорушення або в протоколі про адміністративне затримання. Але наказом МВС України від 07.11.2015 № 1395 «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі» [5] не передбачено форми протоколу проведення особистого огляду, огляду речей, вилучення речей та документів, тому на практиці про проведення зазначених заходів забезпечення провадження зазначається в протоколі про адміністративне правопорушення.

Окрему увагу слід приділити нормативно-правовим актам, що регламентують діяльність патрульної поліції під час проваджень в справах про адміністративні правопорушення. Окрім наказу МВС України від 07.11.2015 № 1395 «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі», інші підзаконні нормативно правові акти є застарілими та не відповідають Закону України «Про Національну поліцію». Так, В Правилах дорожнього руху вживається термін «міліція» замість «поліції», діє старий статут патрульно-постової служби, не скасовані нормативно-правові акти, які регламентували діяльність Державної автомобільної інспекції, зокрема наказ МВС від 27.03.2009 № 111 «Про затвердження Інструкції з питань діяльності підрозділів дорожньо-патрульної служби Державтоінспекції МВС». На основі цих нормативно-правових актів потрібно розробити новий з урахуванням змін в діючому законодавстві (наприклад Стандартні операційні процедури), який би регламентував діяльність патрульної поліції в типових та нестандартних ситуаціях, в тому числі під час проваджень в справах про адміністративні правопорушення.

Висновок. На підставі викладеного вище, можемо стверджувати, що в цілому МВС України знаходиться на правильному шляху, але потребують подальшого вдосконалення окремі напрями діяльності Національної поліції, зокрема провадження в справах про адміністративні правопорушення в сфері безпеки дорожнього руху патрульною поліцією. Для цього необхідно прийняти ряд підзаконних нормативно-правових актів, які б регламентували діяльність патрульної поліції під час здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення, а існуючі привести у відповідність до Закону України про Національну поліцію. Щодо спрощеного провадження в справі про адміністративне правопорушення в сфері безпеки дорожнього руху слід зазначити, що з однієї сторони воно дійсно має певні переваги, оскільки економить час особи, яка притягується до відповідальності в разі згоди її з правопорушенням та накладеним стягненням, з іншої сторони його застосування потребує законодавчого доопрацювання окремих норм КУпАП, а саме до статті 258 в частині

запровадження необхідності складення протоколу про адміністративне правопорушення в тому разі, коли особа, яка притягається до відповідальності не погоджується з вчиненим правопорушенням та (або) стягненням, що на неї накладається.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 // Голос України від 06.08.2015 — / № 141-142
2. Про затвердження Положення про патрульну службу МВС: наказ МВС України від 02.07.2015 № 796 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0777-15>
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху: Закон України від 14.07.2015 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/596-19>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 — 1984 р., № 51, стаття 1122
5. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі»: наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15/print1446483519289608>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Гаркуша В'ячеслав Вікторович - кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

УДК 341.945

ЩОДО ПОНЯТТЯ «ГРОМАДСЬКИЙ ПОРЯДОК» В ПОЛІТИКО-ПРАВОВИХ ІДЕЯХ ЧАСІВ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ

Володимир ІГНАТЕНКО (Кропивницький)

Автор статті на основі використання загальноприйнятої періодизації історичних процесів аналізує становлення поняття «громадський порядок» в політико-правових ідеях часів Стародавнього Сходу, Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.

Зроблено висновок, що поняття правопорядку (громадського порядку) у тому розумінні, в якому воно існує на сьогодні, в поглядах мислителів Стародавнього Світу лише перебувало на стадії формування, розроблення його змістовних положень. Правова думка того часу у своїй сукупності запропонувала такі новели, які полягли в основу багатьох доктрин, у т.ч. сучасної адміністративно-правової науки. Зокрема, з того часу з'являється чітке розуміння публічного права, яке за своїми окремими принциповими положеннями залишилось незмінним й до сьогодні, та визначено один із наскрізних обов'язків сучасної держави щодо «приборкання злочинів» - забезпечення громадського порядку та громадської безпеки в державі.

Ключові слова: громадський порядок, правопорядок, публічно-правові відносини, Стародавній Схід, Стародавня Греція, Стародавній Рим.

Автор статьи на основании использования общепринятой периодизации исторических процессов анализирует становление понятия «общественный порядок» в политико-правовых идеях времен Древнего Востока, Древней Греции и Древнего Рима.

По мнению автора, понятие правопорядка (общественного порядка) в том понимании, в котором оно существует на сегодня, во взглядах мыслителей Старинного Мира находилось лишь на стадии формирования, разработки его содержательных положений. Правовая мысль тех времен в своей совокупности предложила такие новеллы, которые легли в основу многих доктрин, в т.ч. современной административно-правовой науки. В частности, с того времени появляется четкое понимание публичного права, которое по своим отдельным принципиальным положениям осталось неизменным до сегодняшнего дня. В то время было определено одно из сквозных обязанностей современного государства относительно «укрощения преступлений» - обеспечение общественного порядка и общественной безопасности в государстве.

Ключевые слова: общественный порядок, правопорядок, публично-правовые отношения, Древний мир, Древний Восток, Древняя Греция, Древний Рим.

The author of the article analyzes the becoming of the concept of "public peace" in the days of Ancient East, Ancient Greece and Ancient Rome through the use of conventional periodization of historical processes.

The author proves the idea that the concept of order (public order) in the sense in which it exists today, in the views of thinkers of the ancient world was only at the stage of formation, development of its substantive provisions. The legal opinions of the time in their totality have proposed such ideas which are taken as the basis of many doctrines including modern administrative and legal science. In particular, since that time there have been clear understanding of public law which by their individual fundamental principle remains